

Матюшенко Ігор Юрійович

*доктор економічних наук, професор кафедри міжнародних економічних
відносин імені Артура Голікова*

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

ORCID: 0000-0001-9866-9025

Гавришук Богдан Володимирович

бакалавр кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В КРАЇНАХ ЄС ТА УКРАЇНІ

Наукова робота присвячена дослідженню проблеми підтримки розвитку цифрової економіки як стратегічної мети розвитку сучасних країн. Автори проаналізували агрегований індекс цифрової економіки та суспільства (DESI) для країн-членів ЄС за 2017 – 2022 рр., визначили топ-10 країн ЄС за рівнем цифровізації, а також побудували рейтинг цифрової конкурентоспроможності України та її ближчих конкурентів. Показано, що для розвитку цифрової економіки необхідно розвивати ефективну політику фінансування цифрових економічних проектів, підтримувати інноваційні підприємства та створювати сприятливі умови або ж екосистеми для розвитку цього сектору.

Ключові слова: цифрова економіка, фінансові механізми, цифрова конкурентоспроможність, екосистема цифровізації.

Matyushenko Ihor Yuriyovych

*Dr. of Economics, Professor of Artur Golikov Department of International Economic
Relations of V. N. Karazin Kharkiv National University*

Havryshchuk Bohdan Volodymyrovych

*Bachelor of Artur Golikov Department of International Economic Relations of
V. N. Karazin Kharkiv National University*

FINANCIAL MECHANISMS OF IMPLEMENTATION DIGITAL ECONOMY IN EU COUNTRIES AND UKRAINE

The scientific work is devoted to the study of the problem of supporting the development of the digital economy as a strategic goal of the development of modern countries. The authors analyzed the aggregate digital economy and society index (DESI) for EU member states for 2017-2022, identified the top 10 EU countries by the level of digitalization, and also built a rating of the digital competitiveness of Ukraine and its closest competitors. It is shown that for the development of the digital economy, it is necessary to develop an effective policy of financing digital economic projects, support innovative enterprises and create favorable conditions or ecosystems for the development of this sector.

Keywords: digital economy, financial mechanisms, digital competitiveness, digitalization ecosystem.

Цифрова економіка є важливою часткою глобальної економіки, оскільки технології та інформаційні засоби дозволяють підприємствам більш ефективно працювати та знижувати витрати. Впровадження фінансових механізмів в цифровій економіці ЄС має на меті підтримку розвитку цифрових технологій та створення нових можливостей для бізнесу та інновацій. Можна зазначити, що країни ЄС, розвивають свою цифрову економіку, роблячи великі успіхи з кожним роком. Деякі з них, розвиваються швидше ніж інші (табл.1).

Таблиця 1

Щорічний агрегований індекс цифрової економіки та суспільства (DESI) для країн-членів Європейського Союзу з 2017 по 2022 рік (1-100). Топ 10

Країна	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Фінляндія	47.85	50.37	54.14	58.43	63.16	69.6
Данія	46.48	48.69	52.05	55.97	65.25	69.33
Нідерланди	45.59	48.06	50.52	54.68	62.36	67.37
Швеція	45.71	48.74	51.96	55.75	60.49	65.22
Ірландія	41.34	44.1	46.7	50.81	57.11	62.74
Мальта	41.69	43.85	47.45	51.52	54.46	60.88
Іспанія	40.52	43.37	47.04	49.72	54.81	60.77
Люксембург	43.83	45.82	47.73	51.2	55.04	58.85
Естонія	41.34	43.98	46.57	49.05	53.15	56.51
Австрія	36.37	38.43	41.22	43.62	50.52	54.68

Джерело: складено авторами за матеріалами [1]

З табл. 1 видно, що Фінляндія має найвищий показник DESI в 2022 році (69,6). У період з 2017 по 2022 рік у більшості країн-членів ЄС показник DESI збільшився, що свідчить про зростання розвитку цифрових технологій. У більшості країн протягом останніх п'яти років спостерігається зростання DESI, що свідчить про те, що багато країн зробили великі зусилля, щоб розвивати свої цифрові технології.

Таблиця 2

ЄС: рівень цифровізації 2022, за країнами. Топ 10

Країна	Зв'язок	Людський капітал	Інтеграція цифрових технологій	Цифрові державні послуги
Фінляндія	15.1	17.8	14.8	21.8
Данія	19.3	14.8	14.5	20.8
Нідерланди	17.5	15.8	13	21
Швеція	15.1	15.5	14.1	20.6
Ірландія	15.4	15.7	10.8	20.9
Мальта	13.3	14.1	12	21.5
Іспанія	17.4	12.8	9.6	20.9
Люксембург	14.8	14.4	8.7	20.8
Естонія	11.1	13.5	9.1	22.8
Австрія	14.1	12.7	10	18

Джерело: складено авторами за матеріалами [1]

За даними табл. 2 у 2022 році Фінляндія отримала найвищий бал в Європі в Індексі цифрової економіки та суспільства (DESI), посівши перше місце в категорії людського капіталу завдяки високим цифровим навичкам своїх громадян. Данія посіла перше місце у сфері зв'язку. Естонія посіла перше місце у сфері цифрових державних послуг. За даними цієї таблиці ми також проаналізували, що найвищі оцінки за всіма чотирма показниками були отримані Фінляндією, що свідчить про високий рівень розвитку цифрових технологій та громадянської свідомості в цій країні. Крім Фінляндії, Данія, Нідерланди та Швеція також мають високі оцінки в усіх чотирьох категоріях.

Цифровізація малих та середніх підприємств є ключовою метою політики ЄС, а конкурентоспроможність європейських компаній у високотехнологічних та

цифрових галузях розглядається як необхідна умова для забезпечення міжнародної конкурентоспроможності ЄС у 21 столітті. За допомогою таких політик, як Єдиний цифровий ринок та інвестиції в рамках Пакету економічного відновлення NextGenerationEU, ЄС сподівається сприяти оцифруванню європейських компаній та стимулювати зростання нових високотехнологічних галузей [2].

У табл. 3 представлено рейтинг цифрової конкурентоспроможності України та її ближчих конкурентів у 2021 році.

Таблиця 3

Рейтинг цифрової конкурентоспроможності України
та її ближчих конкурентів у 2021 році

Країна	Рейтинг
Румунія	50
Бразилія	51
Болгарія	52
Індонезія	53
Україна	54
Хорватія	55
Мексика	56

Джерело: складено автором за матеріалами [3].

Впровадження фінансових механізмів в Україні є важливим кроком у забезпеченні сталого економічного зростання та розвитку країни. Одним з ключових результатів впровадження фінансових механізмів є забезпечення доступу до фінансових ресурсів для підприємств та інвесторів, що сприяє стимулюванню економічного зростання та розвитку різних галузей економіки. Україна займає середню сходинку у світовому рейтингу цифрової конкурентоспроможності.

Важливо зазначити, що рейтинг визначається за багатьма індексами, такими, як наука, технології, майбутня готовність. Також уряд розробляє законодавчу базу для розвитку цифрової економіки, зокрема закон про електронний документообіг, закон про кібербезпеку, закон про захист персональних даних та інші.

Незважаючи на позитивний розвиток цифрової економіки в Україні, є певні проблеми, які необхідно вирішувати. Зокрема, до них відносяться висока рівень корупції, недостатня кількість кваліфікованих ІТ-фахівців, відсутність високошвидкісного інтернету в окремих регіонах країни. Зростання обсягів експорту послуг ІТ-сектору. У 2020 році обсяг експорту послуг ІТ-сектору становив понад 5 млрд доларів США, що є значним досягненням для країни.

Державна політика ЄС щодо розвитку цифрової економіки є однією з найбільш активних та прогресивних у світі. Одним із найбільш відомих заходів ЄС є прийняття «Стратегії єдиного цифрового ринку» у 2015 році. Головною метою цієї стратегії є забезпечення вільного переміщення даних і товарів в галузі цифрових технологій в межах ЄС, а також підтримка інновацій та розвиток цифрової інфраструктури. Ще одним важливим напрямком державної політики ЄС щодо цифрової економіки є забезпечення захисту персональних даних громадян ЄС. В 2018 році було прийнято загальний регламент про захист персональних даних (GDPR), який має за мету захистити права і свободи фізичних осіб від незаконної обробки їх персональних даних [4 – 6].

Україна, як і більшість країн світу, відчуває необхідність у розвитку цифрової економіки. Одним з головних напрямків державної політики України є підтримка розвитку інноваційних технологій та цифрових рішень.

Однією з основних стратегій розвитку цифрової економіки в Україні є програма «Дія», яка містить ряд заходів щодо підтримки розвитку інноваційного та цифрового сектору в Україні. В рамках цієї програми, держава зосереджується на підтримці МСП та стартапів, що працюють в сфері цифрових технологій, зокрема, надаючи фінансову та консультативну підтримку [7]/

Можна зробити висновок, що підтримка розвитку цифрової економіки є однією з основних стратегічних мет розвитку сучасних країн. Для досягнення цієї цілі необхідно розвивати ефективну політику фінансування цифрових економічних проектів, підтримувати інноваційні підприємства та створювати сприятливі умови або ж екосистеми для розвитку цього сектору.

ЛІТЕРАТУРА

1. Statista. URL: <https://www.statista.com>.
2. NextGenerationEU. URL: https://next-generation-eu.europa.eu/index_en.
3. IMD. URL: <https://www.imd.org>.
4. EU4Digital. URL: <https://eufordigital.eu/uk/discover-eu/eu-digital-single-market/>.
5. Загальний регламент про захист даних (GDPR). URL: <https://gdpr-text.com/uk/>.
6. РЕГЛАМЕНТ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ (ЄС) 2016/679 від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних) від 27.04.2016. Документ 984_008-16.
7. Верховна Рада України; Дія. URL: <https://diia.gov.ua>.

REFERENCES

1. Statista. URL: <https://www.statista.com>.
2. NextGenerationEU. URL: https://next-generation-eu.europa.eu/index_en.
3. IMD. URL: <https://www.imd.org>.
4. EU4Digital. URL: <https://eufordigital.eu/uk/discover-eu/eu-digital-single-market/>.
5. General Regulation on Data Protection (GDPR). URL: <https://gdpr-text.com/uk/>.
6. REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL (EU) 2016/679 of April 27, 2016 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and on the repeal of Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) dated 04/27/2016. Document 984_008-16.
7. Verkhovna Rada of Ukraine; Action. URL: <https://diia.gov.ua>.